

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠVP školní družiny

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o zařízení.....	3
1.3	Platnost dokumentu	3
2	Charakteristika zařízení.....	4
2.1	Poslání, vize a východiska	4
2.2	Projekty, aktivity, úspěchy	4
2.3	Spolupráce v regionu	4
2.4	Personální podmínky	4
2.5	Materiální podmínky.....	5
2.6	Ekonomické podmínky.....	5
2.7	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	5
3	Charakteristika ŠVP	7
3.1	Cíle vzdělávání.....	7
3.2	Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání	8
3.3	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	8
3.4	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	9
3.5	Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	9
4	Obsah vzdělávání	11
4.1	Člověk a zdraví	11
4.2	Lidé a čas.....	12
4.3	Lidé kolem nás	13
4.4	Místo, kde žijeme.....	14
4.5	Rozmanitosti přírody.....	15
5	Hodnocení žáků a vlastní hodnocení zařízení	16
5.1	Hodnocení.....	16
5.2	Vlastní hodnocení	16

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Název ŠVP: ŠVP školní družiny

1.2 Údaje o zařízení

Název zařízení: Základní škola a mateřská škola Rozdrojovice, okr. Brno-venkov, příspěvková organizace

Adresa zařízení: Šafránka 54, Rozdrojovice, Kuřim, 66434

Jméno ředitele školy: Mgr. Josef Kováčik

Kontakty: e-mail: zakladniskola@zsmsrozdrojovice.cz, web: www.zsmsrozdrojovice.cz

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Josef Kováčik

1.3 Platnost dokumentu

Platnost od: 1. 9. 2024

Verze ŠVP: 1

Číslo jednací: ZŠ-166/2024

.....
ředitel školy

Mgr. Josef Kováčik

.....
Razítko školy

2 Charakteristika zařízení

2.1 Poslání, vize a východiska

Poslání zařízení:

Školní družina (dále také ŠD) je školské zařízení výchovy mimo vyučování a je určeno žákům prvního stupně základní školy, kterým poskytuje zájmové vzdělávání.

Vize:

Školní družina nabízí žákům smysluplné využití volného času před začátkem vyučování i po jeho ukončení.

Východiska:

Je ukotven ve vyhlášce č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v zákoně č. 561/2004 Sb., školský zákon a 563/2004 Sb. Činnost školní družiny upravuje také Metodický pokyn k postavení, organizaci a činnosti školních družin vydaný MŠMT.

2.2 Projekty, aktivity, úspěchy

Dlouhodobé projekty:

Školní družina se zapojuje do projektů dle aktuální nabídky.

2.3 Spolupráce v regionu

Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci):

ŠD spolupracuje s rodiči na přípravě sezónních projektů.

Spolupráce s dalšími subjekty:

ŠD spolupracuje s obecní knihovnou, obcí Rozdrojovice a Jinačovice.

2.4 Personální podmínky

Charakteristika pedagogického sboru:

V zařízení působí okolo 3 pedagogů, včetně vedení zařízení. Kvalifikovanost pedagogického sboru se pohybuje v oblasti 71 – 100 %. Počet pedagogů v zařízení, po přepočtu na plný pracovní úvazek, je okolo 1,9.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP):

DVPP je uskutečňováno dle aktuální nabídky vzdělávacích programů v návaznosti na Plán DVPP vydávaný vedením školy pro daný školní rok.

2.5 Materiální podmínky

Zařízení má v regionu pět poboček.

Vybavení zařízení a jeho podmínky:

Každé oddělení je vybaveno stoly a židlemi dle počtu žáků, televizí s možností připojení k internetu, dále relaxační zónou s kobercem či podložkami a skříněmi pro uložení hraček, výtvarných a sportovních potřeb, materiálu pro tvoření, knih a časopisů. Kromě vlastních oddělení využívá i další prostory školy jako tělocvičnu, knihovnu a přilehlé hřiště. K dispozici je též školní zahrada s otevřenou učebnou. Dále pro pobyt venku a tematickým vycházkám využívá školní družina les, který je v bezprostřední blízkosti školy. Součástí výchovné práce je samozřejmě vést žáky k ohleduplnému zacházení s vybavením školy i samotné družiny.

2.6 Ekonomické podmínky

Informace k úplatě:

Výši úplaty stanoví zřizovatel (obec Rozdrojovice) vždy do 30.6. aktuálního školního roku na příští rok. V případě přerušení provozu ŠD na dobu delší než 5 dní v měsíci se vrací poměrná část úplaty převodem na účet.

Zdroje financování:

statní rozpočet

příspěvky zřizovatele na provoz

dotace, granty

2.7 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

ŠD naplňuje každé oddělení do počtu max. 30 žáků. Prostorové a materiální podmínky jsou popsány výše. Skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobena ostatním zájmovým kroužkům a mimoškolním zájmovým útvarům dojíždějících žáků, v době hlavní činnosti ŠD od 13:30 do 14:30 není možné žáky vyzvedávat. Vychovatelka dbá na dostatečné stravovací návyky a konzumaci při obědích ve školní jídelně. Lékárna pro první pomoc je umístěna ve sborovně, je přístupna k ošetření v dopoledních i odpoledních hodinách, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou v zápisních lístcích či elektronické třídní knize pro okamžité informování rodičů o úrazu žáka. Vychovatelka aktivně ovládá ošetření žáka a je zdravotně proškolená.

Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, školní jídelně, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam. Dbají též na bezpečnost silničního provozu a při příchodu a odchodu ze školy. Zranění nebo úraz v ŠD okamžitě hlásí vychovatelce pro ošetření či přivolání lékaře. Drobné úrazy jsou zaznamenány v knize úrazů a sděleny rodičům. Náhlá nemoc, bolest nebo nevolnost jsou rodičům ihned sděleny telefonicky. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti. ŠD má zpracován a každoročně obnovován Vnitřní řád ŠD, používá roční plán ŠD, měsíční plány, vychovatelka se přizpůsobuje školním akcím.

Psychosociální podmínky:

Do klidového režimu po obědě je denně zahrnut odpočinek s četbou nebo poslechem, beseda, výtvarná nebo hudební chvílka. Zájmová činnost je specifická – zpravidla více ročníků v jednom oddělení. ŠD pořádá pravidelné vycházky do okolí, pobyt venku je zařazován téměř denně. K bezproblémovému chodu ŠD je třeba vést žáky jednotlivých ročníků k příznivému sociálnímu klimatu, vzájemnému respektu, přátelskému vztahu ke spolužákům a pracovníkům školy, naučit je asertivně řešit konflikty – bránit se šikaně a patologickým jevům, vychovatelka je nápomocna při řešení problémů žáků. Vychovatelka spolupracuje s rodiči a je seznámena s Minimálním preventivním programem ZŠ.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Cíle vzdělávání

Obecné cíle:

Cíle vzdělávacího programu školní družiny vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2 Školského zákona, navazují na cíle stanovené ŠVP vlastní ZŠ.

Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole, ke vzdělání, naučit jej rozlišovat čas práce a čas odpočinku a relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup k získávání nových vědomostí pro jeho osobní všeobecný rozhled, umožnit osvojení si strategie učení a motivovat pro celoživotní učení, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, pomáhat rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi.

Výrazně motivovat k nabízeným zájmovým činnostem a rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech, naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku či naučené písni, využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací, naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci, zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek, své chování a své postoje.

Dlouhodobé cíle:

Vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě, učit žáky aktivně chránit zdraví a být za ně zodpovědný, nabízet aktivity z oblasti environmentální výchovy, vysvětlovat neznalé či nepochopené pojmy (ekologie apod.), využívat akcí zaměřených na prevenci rizikového chování, využívat vycházek a výletů do okolí k monitoringu skládek, hledání zdravého prostředí pro živočichy a rostliny.

Konkrétní cíle:

Naučit žáka správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům, oslovování a zdravení, žádost o pomoc ve škole nebo při práci, nevyvolávat konfliktní situace, umět pomoci staršímu či mladšímu při činnostech, samostatně řešit problémy, vytvářet postoje k problému a rozvíjet kamarádství, poznávat ostatní ve třídě, skupině, družině, vést ke komunikaci, rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, vést k toleranci ke spolužákům jiné kultury, bez předpokladů o společenských vrstvách a majetku.

Naučit žáka správnému chování k pedagogům a ostatním zaměstnancům školy, občanům obce a ostatním dospělým, oslovování a zdravení a poznat rozdíl od zdravení známých a dětí, zdravení a pomoc starším občanům v obci (setkávání se při obědích, výstavách, vystoupení, oslovování a etiketa při jednání s příchozími do školy), rozpoznání špatného člověka, předcházet rizikovému chování, využívat Minimálního preventivního programu školy, formou socializačních her a Kruhu pravdy a pohody vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a hodnotám, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem.

3.2 Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání

Délka vzdělávání a charakteristika časového plánu:

Ranní vzdělávání ve školní družině začíná v 7.00 a končí v 7.40. Odpolední blok navazuje na rozvrh výuky jednotlivých ročníků. Hlavní činnost probíhá od 13.30 do 14.30. V této době není možné žáky vyučovat. Odpolední blok končí v 16.30.

3.3 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V oblasti personální:

Vychovatelky jsou seznámeny se SVP jednotlivých žáků ze strany výchovné poradkyně. Spolupracují také se školní psychologkou, školní speciální pedagožkou a třídními učiteli

V oblasti materiální:

Pomůcky pro práci s žáky se SVP jsou uloženy v kabinetu výchovné poradkyně a vychovatelky je využívají i ve své práci.

V oblasti organizační:

Individuální přístup, příjemné prostředí, rozdělení pracovních úkolů na dílčí části, vybavení vhodnými didaktickými pomůckami, různorodá nabídka činností, spolupráce s rodiči.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků probíhá ve spolupráci s výchovnou poradkyní, speciální pedagožkou a školní psycholožkou.

3.5 Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Podmínky pro přijímání uchazečů:

Žák je do ŠD přihlášen po odevzdání řádně vyplněného zápisního lístku, ten je veden jako závazná dokumentace. Odhlášení probíhá písemnou formou. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy na základě kritérií uvedených ve Vnitřním řádu ŠD. Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplatu, nejedná se o částku za docházku, ale o úhradu části provozních údajů. Platba je vybírána dvakrát ročně na účet školy, popř. v kanceláři školy.

Případné prominutí poplatků ze sociálních důvodů je v kompetenci ředitele školy.

Vyloučení žáka ze ŠD je krajním řešením při porušování kázně, pořádku a při ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních žáků. Rodičům se sděluje písemnou formou a je plně v kompetenci ředitele školy.

Podmínky ukončování vzdělávání:

Zařazení žáka do školní družiny je dobrovolné může být ukončeno kdykoliv v jeho průběhu po písemném sdělení rodičů. Každoročně je ukončeno spolu se závěrem školního roku. Pro pokračování ve vzdělávání musí rodiče žáka znovu přihlásit na další školní rok.

Podmínky průběhu vzdělávání:

Žák se ve školní družině vzdělává dle Vzdělávacího programu ŠD a Plánu práce ŠD na daný školní rok.

Aktivita ŠD jsou děleny do následujících kategorií.

Pravidelné – jsou dány týdenní skladbou zaměstnání v jednotlivých odděleních, účastní se jich děti s pravidelnou docházkou.

Příležitostné – přesahují rámec činnosti jednotlivých oddělení, jsou určeny dětem z celé školní družiny, případně i hostům, rodičům.

Spontánní – zařazovány v období útlumu a větší únavy (tj. brzy ráno, po skončení vyučování a ke konci provozní doby), patří sem hry podle vlastní volby dětí, četba, povídání. Vychovatelka v této době dohlíží na bezpečnost dětí, nenásilně je motivuje, dbá na rovnováhu v zařazování řízených a spontánních činností.

Příprava na vyučování – začleňování probíraného učiva do programu pomocí didaktických her a praktických činností, využívání široké nabídky knih a časopisů určených k procvičování znalostí zábavnou formou, organizování projektů jednotlivých oddělení, ale i napříč družinami a ve spolupráci s celou školou.

4 Obsah vzdělávání

4.1 Člověk a zdraví

Název aktivity	Člověk a zdraví
Charakteristika aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • prevence nemocí: osobní hygiena, otužování, sauna, pitný režim, rozvoj tělesné zdatnosti, přenosné nemoci, použití léků, vitamíny, ovoce a zelenina • první pomoc: praktické nácviky, rozvíjení zkušenosti s ošetřením nemocného nebo zraněného, naučit se používat potřebná telefonní čísla a učit se zavolat pomoc • zdravý životní styl: zdravá strava, zdravé zuby, důležitost pohybu • prevence rizikového chování (Minimální preventivní program)
Obsahové, časové a organizační vymezení aktivity (specifické informace o aktivitě důležité pro jeho realizaci)	<p>cíle:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam osobní hygieny jako běžné součásti života - rozezná zdravé a nezdravé jídlo - zná základní zásady první pomoci
Kompetence aktivity	<p>V rámci aktivity jsou rozvíjeny následující kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problémů - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní - digitální

4.2 Lidé a čas

Název aktivity	Lidé a čas
Charakteristika aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • minulost, přítomnost, budoucnost: jak se mění lidé, věci, budovy, obec, moderní technika, lidové zvyky, tradice, řemesla, historie, hrady a zámky • roční období: změny v přírodě, charakteristické znaky ročních období, druhy sportů v určitém ročním období, básničky a písničky s vazbou na roční dobu • volný čas: aktivní a pasivní odpočinek, denní režim, časové údaje, zájmová činnost, správný režim dne při docházce do školy, správné využití volného času (ne pouze TV a PC, ale sport, pohyb, návštěva muzeí a památek), rozdělení ročních období do zájmových aktivit (pouštění draka na podzim, sáňkování a bruslení v zimě, jarní hry dětí, probouzení přírody po zimě, letní aktivity, výlety).
Obsahové, časové a organizační vymezení aktivity (specifické informace o aktivitě důležité pro jeho realizaci)	<p>Cíle:</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí správné aktivity vzhledem k jednotlivým obdobím - zná svůj denní režim - chápe sport a pohyb jako správný způsob trávení volného času
Kompetence aktivity	<p>V rámci aktivity jsou rozvíjeny následující kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problémů - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní - digitální

4.3 Lidé kolem nás

Název aktivity	Lidé kolem nás
Charakteristika aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí: v rodině, v kolektivu třídy a družiny, v zaměstnání, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, jiná kultura, etnika, přijetí jiných národností do kolektivu v praxi, lidé s postižením • chování mezi lidmi: pravidla slušného chování (umím pozdravit starší a dospělé, chovám se správně i ke spolužákům), principy demokracie (řekni mi svůj názor, budu naslouchat, mám problém, vyslyš mě) • vlastnictví: soukromé (neber, co není tvé), veřejné (máme společné hračky, nerozbíjej nebo se přiznej, společně budeme uklízet), peníze (na obědy, autobus) • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dětí, související povinnosti
Obsahové, časové a organizační vymezení aktivity (specifické informace o aktivitě důležité pro jeho realizaci)	<p>cíle:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák zná zásady slušného chování - zná svá základní práva - seznamuje se s finanční gramotností
Kompetence aktivity	<p>V rámci aktivity jsou rozvíjeny následující kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problémů - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní - digitální

4.4 Místo, kde žijeme

Název aktivity	Místo, kde žijeme
Charakteristika aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • domov: okruh rodiny a jejích členů, rodokmen rodiny, organizace života rodiny, zdravé prostředí v rodině, posílení vztahu k rodině, výroba dáreků pro členy rodiny, spolupráce s rodinou, Den matek, Den otců • škola: vstup do školy, bezpečná cesta do školy, okolí školy, školní režim, vytvoření kladného vztahu ke škole, Den otevřených dveří ZŠ • obec, kde žijeme: důležitá místa v obci, obecní úřad, obchod, knihovna, znak obce, znak Brna • naše vlast: besedy o státních svátcích a významných dnech naší republiky, pojem vlastenectví (národ, vysvětlení historie dle Starých pověstí českých, Praha, naše hlavní město a její památky, ostatní významná města a místa v ČR)
Obsahové, časové a organizační vymezení aktivity (specifické informace o aktivitě důležité pro jeho realizaci)	<p>cíle:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák zná své nejbližší okolí, prostředí školy - aktivně popisuje trávení volného času v rodině - seznamuje se s významnými svátky ČR a důležitými místy ČR
Kompetence aktivity	<p>V rámci aktivity jsou rozvíjeny následující kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problémů - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní - digitální

4.5 Rozmanitosti přírody

Název aktivity	Rozmanitosti přírody
Charakteristika aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda: rostliny, stromy, keře, léčivé rostliny, houby, zvířata, práce s atlasem, encyklopedií, mobilní aplikací, výukové programy na PC, vyhledávání informací, projektové dny • životní prostředí: ochrana přírody, pravidla chování v přírodě, třídění odpadu, beseda o důležitosti třídění odpadů, úklid v okolí školy i obce, přírodovědné vycházky do okolí školy a blízkých lesů, práce s přírodním materiálem, výchova k ekologii, poučné besedy o přírodě v jiných pásmech, zapojení do celoškolních projektů
Obsahové, časové a organizační vymezení aktivity (specifické informace o aktivitě důležité pro jeho realizaci)	<p>cíle:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší živou a neživou přírodu a uvede příklady - vyhledá příklady a informace v dostupných zdrojích - chápe důležitost ochrany přírody
Kompetence aktivity	<p>V rámci aktivity jsou rozvíjeny následující kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k učení - k řešení problémů - komunikativní - sociální a personální - občanské - pracovní - digitální

5 Hodnocení žáků a vlastní hodnocení zařízení

5.1 Hodnocení

Zásady hodnocení:

Ve školní družině, zájmovém vzdělávání nelze uplatňovat při hodnocení žáků stejné postupy jako při hodnocení školní výkonnosti. Činnosti jsou připravovány tak, aby každé dítě mělo možnost si vybrat dle nálady, kondice či odvahy a zažít úspěch. Vychovatelka se snaží co nejvíce motivovat, oceňovat snahu a zlepšení, nesráží, ale je taktní a povzbuzující. Případné problémy konzultuje s třídními učiteli, školním psychologem, metodičkou prevence, výchovným poradcem a rodiči.

U pedagogického procesu by se nemělo hodnocení omezovat pouze na splněné úkoly, ale mělo by být zdrojem poučení a námětů do budoucí činnosti, mělo by probíhat jak v úrovni individuální (každá vychovatelka hodnotí výsledky své práce), tak v kolektivní podobě na pravidelných provozních schůzkách a metodických sdruženích organizovaných vedoucí vychovatelkou.

Výstupy a úspěchy:

Výstupy práce školní družiny jsou prezenotvány na nástěnkách školy, akcích pro rodiče a veřejnost, a také na webových stránkách školy.

5.2 Vlastní hodnocení

Předmět evaluace:

U pedagogického procesu by se nemělo hodnocení omezovat pouze na splněné úkoly, ale mělo by být zdrojem poučení a námětů do budoucí činnosti, mělo by probíhat jak v úrovni individuální (každá vychovatelka hodnotí výsledky své práce), tak v kolektivní podobě na pravidelných provozních schůzkách a metodických sdruženích organizovaných vedoucí vychovatelkou.

Metody evaluace:

Hodnocení zjišťujeme rozhovory s rodiči, žáky, dalšími učiteli a vedením školy. Vedení školy provádí hospitace ve školní družině a poskytuje vyhovatelkám zpětnou vazbu.

Kritéria pro hodnocení:

Hodnocení je prováděno vzhledem k naplňování cílů vzdělávání a souladu se Vzdělávacím plánem ŠD a Plánem práce ŠD

Časový plán:

Hodnocení probíhá průběžně a také souhrně na pedagogický radách.

Evaluační nástroje:

Rozhovor, dotazníkové šetření.